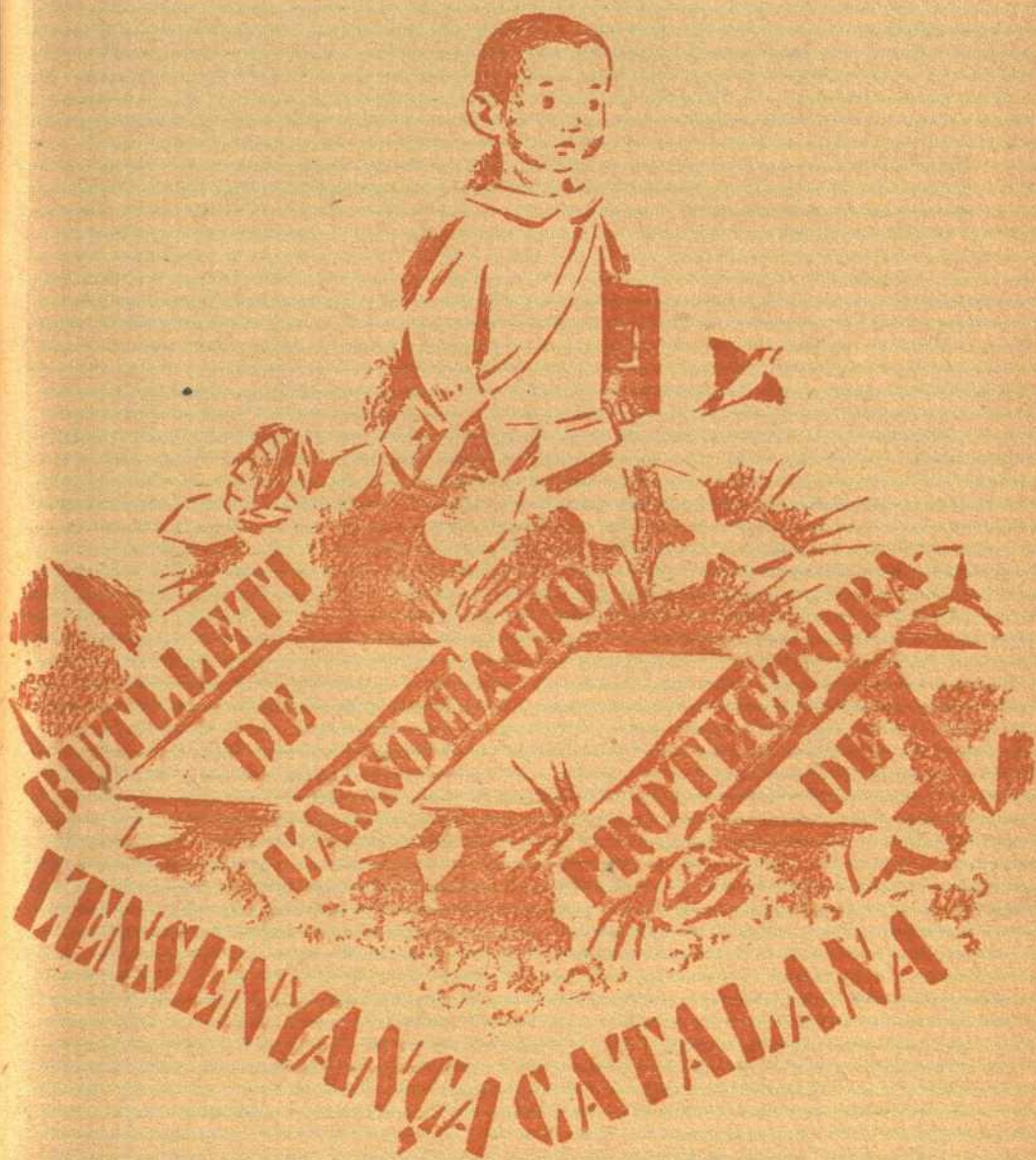

Història de Catalunya

Primeres lectures

per Ferran Soldevilla

Il·lustracions de

Josep Vinyals

Preu: 4 pessetes

24360

és el número del telèfon instal·lat fa poc en l'administració d'

EN PATUFET

Cardenal Casanyes, 4

per a la

LLIBRERIA

que s'inaugurà el passat juny, en la qual trobareu tots els llibres catalans per a infants i joventut i també un bon assortit de llibres castellans, francesos i anglesos

Alexandre Galí

Lliçons de llenguatge, 1.er grau

1.ª part 1'75 ptes.

2.ª part 1'75

Llibre del Mestre	2'00	,
-------------------	------	---

EN PREMSA

Introducció a la Gramàtica

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ESTEVE RIERA
Confiter i Pastissers

BARCELONA

[illegible]

BUTLLETÍ DE L'ASSOCIACIÓ PROTECTORA DE L'ENSENYANÇA CATALANA

Domicili social: Arcs, 1, pral. - Barcelona - Telèfon 18862

SUMARI

	Pàgs.		Pàgs.
Ramon Lull i l'infant	481	talana a Sant Martí	483
Els que moren.	483	Selecta de lectures	486
Per la nostra llengua. — VII Con-		Les nostres escoles	488
curs de Lectura i Escriptura ca-		Noves	490

RAMON LULL I L'INFANT

Dos treballs amb la meua firma han sortit aquest any sobre el nostre filòsof: l'un motivat per les conferències de Mossèn Galmés i l'altre, resum, en castellà, d'un assaig que fa temps vaig publicar sobre estètica lulliana en aquesta mateixa revista. No hi ha res misteriós en la vida de Lull, venia a dir en el primer, sinó la mort. En el segon es tractava de la ferma i al mateix temps transcendental orientació de Lull sobre la bellesa.

La contemplació en l'ànima de Ramon era una actitud molt forta. I molt fort era el seu vitalisme. Doncs bé; s'ha dit que no és possible ésser vertader filòsof si no s'és a la vegada pedagog, i jo m'atreviria a dir que d'aquesta afirmació Lull en queda exempt, perquè era tan potent el seu impuls i el seu magisteri universal, que bé podia prescindir de tenir interès per la infantesa.

Però, malgrat tot, el tingué. A Napoleó no li quedava

temps, deia, per ocupar-se de les coses de l'a b c; i Lull encara que desplegués una activitat vasta i fonda se n'ocupa. No és d'aquells pares superiors que miren com a cosa pobre els fills de família. No creu que el fill s'hagi de fer tot sol. I no sols educa, sinó que aplica a l'art de l'educació els seus punts de vista especulatiu.

No he de parlar del seu conegut llibre *Doctrina pueril*, que seria tasca ociosa. Solament vull aprofitar aquesta pàgina d'avui per recalcar el modernisme científic, amb resultats perennals, del seu mètode i de la seva visió educadora, ja que no tinc temps aquesta vegada per enfondir aquest tema, solament per a enunciar alguns punts.

Ho vull recalcar perquè, malgrat que tothom conegui l'obra citada de Lull, pocs s'han aturat a reflexionar sobre la seva transcendència. Diguem, per acabar, que moltes coses que tanta fama donaren a Pestalozzi i a Rousseau, estaven ja en Ramon Lull.

La seva posició d'escriure en la llengua vernacular, a més d'ésser patriòtica era didàctica. I ell volia que l'infant rebés l'ensenyament en llengua vulgar i no en llatí. De l'escola primària en feia un pla ben meditat i ben preparat, puix que no creia en cap improvisació, i arribava fins i tot a redactar el programa. Afirmava els enllaços, les unificacions que hi ha d'haver entre els graus d'ensenyança o sia això mateix que ara figura a la vigent Constitució nacional. Per acabar, malgrat el segle en què neix vol rompre amb la tradició, en allò que té de dolent i rutinari, i sobretot, amb la dura disciplina d'aquells temps.

Tot això és a bastament per acreditar, que dins la història pedagògica del món, el fulgor de Ramon Lull no es podrà apagar mai. No li faltava res en cap sentit per fer palpable que posseïa els gèrmens de vertader «agoo» del món.

JOSEP ENSENYAT

De la Revista «La Nostra Terra». Palma de Mallorca.

ELS QUE MOREN

JAUME CARNER

Una nova pèrdua per Catalunya i per La Protectora. Jaume Carner era català per sentiment i per convicció. La seva història política és la millor prova d'aquesta catalanitat. I la seva col·laboració constant a l'obra de La Protectora també. Col·laboració moral i material que mai no defallí.

Per això dol més la seva mort.

No comptem amb molts homes de la vàlua i de la personalitat de Jaume Carner. I menys encara amb homes que perseverin fidels als seus ideals de joventut. Els canvis d'orientació, els canvis de conducta que tant sovint trobem en els homes dels nostres dies, assenyalen una manca d'idealitat. I Carner fou home d'ideal; per això no canvià; per això, malgrat tots els trontolls polítics; malgrat les petites lluites, fou fidel a la nostra Associació, perquè sabia que aquesta també tenia un nord constant; treballar per la cultura de Catalunya.

PER LA NOSTRA LLENGUA

VII CONCURS DE LECTURA I ESCRIPTURA CATALANA A SANT MARTÍ

Organitzat per l'«Orfeó Martinenc», s'ha celebrat el VII Concurs de Lectura i Escriptura catalanes a la barriada de Sant Martí. Reproduïm el cartell i les bases.

CARTELL

I. FLOR NATURAL i *vint-i-cinc pessetes* al soci que llegeixi una poesia de la seva elecció, i un treball en prosa o vers a primera vista que li assenyalarà el Jurat.

II. Premi de *vint-i-cinc pessetes* del soci Delfí Sabadell, a la senyoreta orfeonista o sòcia que millor llegeixi la poesia «El Rosari de la Vídua», de Teodor Llorente.

III. Premi d'una *ploma estilogràfica* del soci Josep Cuatrecasas, a la senyoreta orfeonista, o sòcia que escrigui millor un dictat breu a gust del Jurat.

IV. Premi de *vint-i-cinc pessetes* de la Secció de Cultura i Esports de l'Orfeó, al soci que millor llegeixi «La fi d'En Serrallonga», de Joan Maragall.

V. Premi de *vint-i-cinc pessetes* del soci Josep Creus, al soci que escrigui millor un dictat breu a gust del Jurat.

VI. Premi de *vint-i-cinc pessetes* en segells d'estalvi, del soci Frederic Mensa, al nen o nena de la barriada que llegeixi millor la prosa «La Tortra», de Josep Carner.

VII. Premi consistent en un *objecte d'art* del soci Martí Calvet, a la senyoreta de la barriada que llegeixi millor a primera vista la prosa o vers que li presentarà el Jurat.

VIII. Premi de *vint-i-cinc pessetes* del soci Jaume Suñol, al nen o nena menor de 14 anys, fill de soci que llegeixi millor «La Cuca de Llum», de Joan M.ª Guasch.

X. Premi de *quinze pessetes* al nen o nena que, reunint les condicions anteriors, escrigui un dictat breu a gust del Jurat.

XI. Premi de *quinze pessetes* del soci Ricard Urdeix, al nen o nena menor de 14 anys, que escrigui millor un dictat breu.

XII. Premi d'una *Ploma estilogràfica*, del soci Joaquim Cuatrecasas, Padri de la Senyera, al nen o nena fill de soci,

menor de 10 anys que llegeixi millor «Els aubercocs i les petites col·lidores», de Josep Carner.

El soci Juli Romeu, concedeix un lot de llibres que seran destinats a accèssits.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, concedeix també, un extens lot de llibres, destinats a accèssits.

BASES

Els concursants no podran obtenir més d'un premi.

El concursant que obtingui la «Flor Natural», haurà d'eleger la «Pubilla de la Festa», per l'acte del repartiment de premis, que tindrà lloc el dia 18 de novembre, a les 5 de la tarda, a la sala d'actes del nostre Casal.

El termini d'inscripció finirà el dia 3:

Si algun premi quedés desert, el Jurat està facultat per adjudicar-lo al concursant que al seu judici en sigui mereixedor.

El fall del Jurat serà inapel·lable.

El dia de proves del Concurs, tindrà lloc el 4 de novembre a les deu del matí, en el lloc social, carrer Meridiana, 97.

Tot concursant que resulti premiat, i que sense causa justificada no reculli el premi que li correspongui en la festa de repartiment de premis, es considerarà que hi renuncia.

Tots els inscrits podran obtenir còpies de les composicions corresponents, a la Secretaria de l'Orfeó.

El Jurat, s'anunciarà el dia abans en el tauler d'anuncis de l'Orfeó.

Barcelona, octubre, 1934.

*

El Jurat escollí per a la Flor Natural la lectura de «El salt de la mar», del poeta Josep Carner; per al premi VII

la poesia «Flor tardana», d'Ignasi Iglésias, i per al premi VIII la prosa «Els marges vells», d'Antoni Rovira i Virgili.

L'organització del Concurs ha estat excellent i ha fet conèixer els nostres poetes i prosistes. Hem de felicitar els amics de l'«Orfeo Martinenc» pel seu entusiasme i per la tasca que realitzen. Cal escampar el coneixement de la nostra llengua; i aquest l'assolirem sobretot amb la lectura dels nostres millors escriptors.

SELECTA DE LECTURES

Els mestres que d'una manera entusiasta i intelligent volen ensenyar català topen gairebé sempre amb un obstacle moltes vegades difícil de vèncer; la manca de llibres. No ens referim a gramàtiques: d'aquestes n'hi ha abundància. Ens referim especialment a llibres de llenguatge en els quals el mestre trobi una selecció dels millors escriptors.

Ja n'hi ha, també, d'aquests; però el criteri que ha dominat en la selecció sovint ha estat el gust literari del que ha fet l'antologia; poques vegades s'ha pensat en l'infant i ben poques també en l'estudi particular que l'estructura de l'idioma presenta en cada escriptor. Per això trobem encertats els llibres que ha publicat el nostre consoci i Vice-President de la Comissió Tècnica, Artur Martorell, editats per la casa G. Gili.

La selecció, millor que antologia, és repartida en tres volums. En el primer hi ha una selecció de prosistes i poetes els temes de la qual són: «Les plantes, els animals, els elements».

En el segon la selecció tracta de «La mar, la plana, la muntanya». En el tercer, que està anunciat, es tractarà d'«Els pobles, les ciutats, els homes».

La selecció obeeix a un criteri pedagògic i a un criteri literari. Pedagògicament els temes ofereixen més interès que el d'algunes antologies. Literàriament l'infant pot estudiar com un mateix tema és vist i sentit per diferents escriptors. Perquè ho creiem interessant pels mestres i pels que vulguin conèixer a fons la nostra llengua publiquem el fragment que segueix, còpia del pròleg que en Martorell posa al llibre. Diu així:

«*Als mestres:* La selecta que oferim en aquest volum està especialment formada per poesies i conté també alguna prosa de llenguatge poètic. El llenguatge poètic és una selecció del llenguatge corrent, i en ell el poeta tracta d'expressar-se en la forma més pura, més bella i sovint en la més sintètica. Per aquesta raó el lèxic de la producció és més depurat i més precís que el lèxic que fem regularment, i sobretot és més ric d'accepcions que no el lèxic de l'infant. Així mateix la imatgeria del poeta queda molt lluny del llenguatge quotidià dels nois. I per damunt d'això, encara, cada composició té una unitat, és filla d'una sensació determinada, d'un moment psicològic, que constitueix l'entranya de la producció.

Aquesta unitat, aquest sentit íntim és el que cal copsar en cada composició, i és el que ajuda a valorar els mots i les imatges.

És difícil, per a un adult, copsar en una primera lectura, i més si és en veu alta, aquests tres aspectes de la producció poètica: la unitat interna, l'entranya, el moment de la poesia; la bellesa de les imatges; l'exactitud i el sentit dels mots. I si ho és per un adult, com no ha d'ésser-ho per un infant, encara que es trobi ja a les darreries del període escolar, entre els dotze i els catorze anys, que és l'edat a la qual va adreçat aquest llibre?

Per tal d'ajudar a sentir el goig de la lectura, el qual sols pot ésser complet quan aquesta lectura és perfecta, ens hem

atreuit a fer per a cada una de les composicions que integren aquesta selecta, unes notes amb l'intent de situar l'infant dins l'ambient de la poesia i de posar-lo en camí de comprendre i de gustar tots els seus elements.»

En el Butlletí pròxim insistirem sobre aquests llibres.

LES NOSTRES ESCOLES

Escola Maragall

Una Escola nova. Està installada en una magnífica torre a l'Avinguda de la República Argentina n.º 226. El seu professorat és excellent. Actualment s'organitza el Patronat que ha de regir-la. Per les impressions que havem recollit, dintre de poc temps serà una Escola que, com altres de les nostres, hauran de conèixer tots els amics que cerquin una veritable educació per als seus fills.

Escola Puig

Una altra Escola nova. Està installada a l'Avinguda del 14 d'Abril, lletra E (Sant Martí). Es una escola de caire popular. Ha estat visitada per l'arquitecte senyor Mestres Fossas, de la Comissió d'Higiene Escolar de la nostra Associació i per l'Assessor Tècnic. D'acord amb les indicacions que s'han fet a la professora es faran reformes al local.

Escola Mossèn Cinto

Ha augmentat el seu material. Ha establert la mitja pensió a precs de moltes famílies que tenen interès per aquesta escola. Hi ha en organització un altre grau.

Escoles de l'Ateneu Santboià

Aquestes Escoles han passat un moment difícil. L'Ajuntament de Sant Boi del Llobregat havia sol·licitat que l'Ateneu li cedís les escoles per a fer-ne després cessió a l'Estat. Això significava la pèrdua de la personalitat que tenien les Escoles de l'Ateneu Santboià. L'assemblea que, per tal de decidir la resposta, havia convocat el Consell de l'Ateneu fou contrària al que sol·licitava l'Ajuntament. Hem de felicitar els amics de Sant Boi per aquest acord. Cal vetllar per les escoles que han estat els ferments de la nostra renovació pedagògica. I les escoles de l'Ateneu Santboià són d'aquestes. Per això val més que depenguin de l'entitat. Ara cal treballar perquè la seva tasca sigui cada dia millor.

Escola Catalana de Badalona

Una escola que creix constantment. El local que avui ocupa és petit ja. I les sol·licituds d'ingrés cada dia augmenten. Per això el Patronat de l'Escola en col·laboració amb els mestres i la «Protectora» treballen per un nou local. Hi ha molt d'entusiasme per a un edifici propi on podrien instal·lar l'escola d'una manera definitiva. El Patronat té entusiasme i fe: els professors senten l'escola. Hi ha els elements que fan miracles. Per això creiem que l'edifici de l'Escola Catalana de Badalona serà una realitat dintre poc temps.

NOVES

LA MALALTIA DEL SENYOR FOLGUERA I DURAN

El senyor Folguera i Duran, President de la nostra Associació, es troba ja convallescent de la greu malaltia que ha sofert. Es una nova que ha de plaure a tots els nostres consocis. Cal desitjar ara que ben aviat es reintegri al seu càrrec per a seguir treballant per la cultura de Catalunya.

SOCIS INGRESSATS DARRERAMENT

Consell Directiu del dia 6 de novembre del 1934

Collectius. — Professors i alumnes de la Mútua Sant Hou, de Ripoll.

Individuals. — Josep Burgas, Pere Codina, Salvador Grau, Albert Rovira, Pau Valentines, Domènec Vendrell, Jaume Vilalta, Pilar Ferrer de Font, de *Barcelona*.

Individuals. — Josep Roig, de *Sort*.

COMISSIONS DELEGADES

La Comissió Delegada de Santa Fe (República Argentina) ha informat al Consell Directiu del resultat del I Concurs de Lectura Catalana celebrat entre els compatricis residents en aquella ciutat, i sota la seva organització. Resultaren guanyadors la senyora Maria G. de Mas, Oscar S. Mas i Lleó Colom. Els premis que els atorgaren foren cedits pels socis a benefici de la nostra Associació.

De la Comissió Delegada de París s'ha rebut un afectuós comunicat interessant-se per la salut del President. Així mateix de la Comissió Delegada de Buenos Aires.

En el mateix sentit s'han dirigit al Consell Directiu la majoria de les delegacions de Catalunya.

CURSOS

A proposta de la Comissió Tècnica el Consell Directiu de la nostra Associació ha votat una subvenció per als cursos de català ce-

lebrats per l'Ateneu Popular de Gràcia i per al que es dona a l'Ateneu Nacionalista Verdaguer, de Barcelona, a càrrec del professor senyor Eduard Artells.

Han estat represes les lliçons de llengua catalana que el prestigiós professor senyor Emili Vallès donava a Ràdio Associació de Catalunya amb l'ajuda econòmica de la nostra Associació.

Amb la intervenció de la secció tècnica de la nostra Associació l'Agrupació Cultural Carmel ha organitzat unes classes elementals de català.

ESCOLES

Atenent el contingut d'una sol·licitud presentada per l'Escola Puig, de Barcelona, i l'informe favorable de la Comissió Tècnica, el Consell Directiu ha acordat concedir-li una subvenció.

El Consell Directiu ha concedit al professor senyor Josep Colomer, el préstec que havia sol·licitat per a l'establiment d'una Escola Catalana a Barcelona.

A proposta de la Comissió Tècnica el Consell ha acordat resoldre favorablement la petició formulada pel Col·legi Empordanès de Figueres, destinada a l'adquisició de material escolar.

COMISSIÓ TÈCNICA

Aquesta Comissió ha donat compte al Consell Directiu, que ha aprovat el pla de publicacions literàries amb destí a les escoles catalanes, amb el qual s'amplia l'assaig que havia fet la Mancomunitat Catalana. Actualment es procedeix a l'estudi dels preus, format, etc.

ESTUDIS UNIVERSITARIS CATALANS

Els ensenyaments permanents dels Estudis Universitaris Catalans, que subvenciona la nostra Associació, seran, aquest curs, els següents:

Literatura Catalana, primer i segon curs, a càrrec del professor senyor Jordi Rubió i Balaguer.

Història de Catalunya i *Història de l'Art*, a càrrec del professor senyor Francesc Martorell i Trabal.

Geografia Comarcal de Catalunya, a càrrec del professor senyor Pau Vila i Dinarès.

DONATIUS DE LLIBRES

A proposta de la Comissió Delegada de Ripoll, el Consell ha concedit un lot de llibres a les escoles de la «Mútua Sant Hou» d'aquella ciutat.

També han estat concedits els que sollicitava el Director de l'Institut de Segon Ensenyament de Granollers per a la Biblioteca del Centre, el Patronat de l'Escola Catalana «Mossèn Cinto», per a premis, el Consell Local de primer ensenyament de Vallbona d'Anoia, Col·legi de la Santíssima Trinitat i Escola Montessori del carrer Ataülf, de Barcelona, per a llurs biblioteques, i l'Orfeó Martinenc i Comissió «Pro-Memòria Ignasi Iglèsies» de Barcelona, per a premis dels concursos escolars que han organitzat.

ACORDS

Ultra els acords que publiquem, el Consell Directiu, en les seves últimes sessions, va prendre els següents:

Trametre un comunicat a Apelles Mestres, renovant-li l'expressió de la nostra més sincera simpatia, en l'escaiença del seu vuitantè aniversari.

Adherir-se a l'Homenatge que s'ha dedicat a Jaume Massó i Torrents, amb motiu dels seu cinquanta anys de vida literària.

Sol·licitar al President de la República i al President del Consell de Ministres, l'indult dels condemnats a mort amb motiu dels darrers successos.

Impremta «La Renaixença», Xuclà, 13 - Barcelona

Biblioteca
de Catalunya

Reg. _____

Sig. _____

EDITORIAL PEDAGÒGICA DE L'A. P. E. C.

ARCS, I, PRAL.

LLIBRES A PUNT DE SORTIR

INTRODUCCIÓ A LA GRAMÀTICA, per ALEXANDRE GALI
 PRIMERES LECTURES D'HISTÒRIA, per ENRIC BAGUÉ i
 JAUME VICENS, il·lustracions de JOSEP OBIOLS
 SALUT, Llibre d'Higiene Escolar, per RAMON FAGELLA, il·lustracions de JOSEP OBIOLS

REEDICIONS

- 5.ª edició GRAMÀTICA CATALANA, c. m., per POMPEU FABRA
 2.ª » CURS DE COMPTABILITAT, per FERRAN BOTER
 3.ª » LLIÇONS DE LLENGUATGE, 1.er grau, per ALEXANDRE GALI
 2.ª » » » » 2.^{on} grau, per ALEXANDRE GALI
 3.ª » GEOGRAFIA DE CATALUNYA, per PERE BLASÍ
 4.ª » LECTURES D'INFANTS, I, per MARIA A. PASCUAL

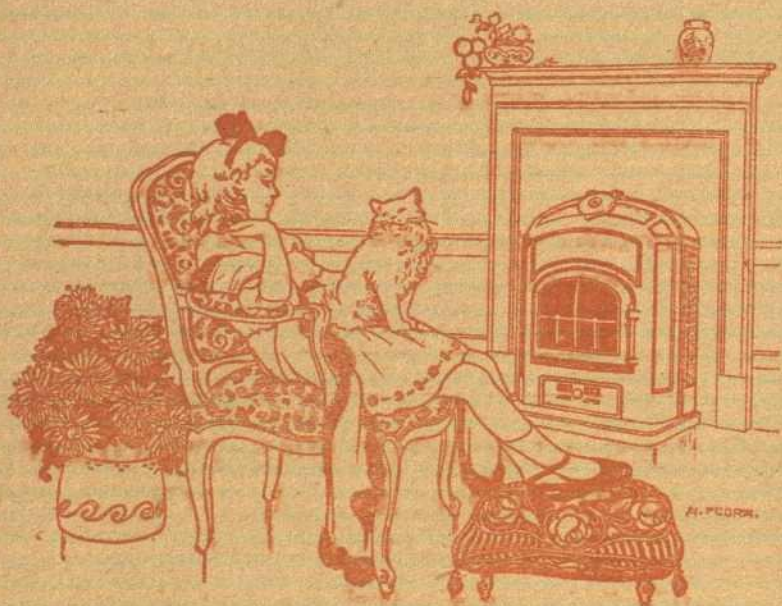
ALGUNES PUBLICACIONS ESCOLARS DE L'EDITORIAL BARCINO

(Portaferrissa, 17 - Barcelona)

	Ptes.
CRUSAT: Curs d'Aritmètica general i aplicada. Primera part	5'00
KÖHNEL: Resum de Comptabilitat	1'00
VILA: Resum de Geografia de Catalunya. 5 volums	7'00
MARVÀ: Curs pràctic de Gramàtica Catalana	7'00
FABRA: La Conjugació dels verbs en català.	1'00
MARVÀ: Exercicis de Gramàtica Catalana. 6 volums: I, Ortografia; II, Morfologia; III-IV, Sintaxi; V, Prosòdia; VI, Formació de paraules. (Preu de cada volum: 1 pla.)	6'00
MARVÀ: Clau dels Exercicis de Gramàtica Catalana	1'50
FABRA: Diccionari Ortogràfic abreujat	1'50
JORDANA: Correspondència familiar i de societat	2'50
JORDANA: Com s'han d'escriure les cartes comercials	2'50
NICOLAU D'OLWER: Resum de Literatura Catalana	2'50
LLEONART: Manual d'Història de la Cultura	2'50
Les cent millors poesies líriques de la Llengua Catalana	3'50

Calefacció Ideal

Estufa J. M. B.

S. A. M. Mas Bagà

València, 396

Telèfon 73016

Barcelona

Hortaleza, 19

Telèfon 16861

Madrid